

NORGES HØYESTERETT

Den 2. september 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Møse, Bergsjø og Arntzen i

HR-2019-1658-U, (sak nr. 19-122151STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A

B

C

D

E

F

(advokat Gro Sigrid Bache Wildhagen)

G

H

I

J

K

(advokat Lene Tønset)

L

(advokat Monica Melgård)

Påtalemyndigheten

(statsadvokat Geir Evanger)

Mot

M

(advokat Kim Ellertsen
advokat Bernt Heiberg)

N

(advokat Kim Erling Gerds
advokat Patrick Lundevall-Unger)

O

(advokat Kristen Sverre Fari
advokat Ole-Kristian Ringnes)

P

(advokat Magnus André Nordhus
advokat Nils Christian Nordhus)

Q

(advokat Marius Oscar Dietrichson
advokat Morten Furuholmen)

R

(advokat Mette Yvonne Larsen
advokat Arvid Sjødin)

S	(advokat Morten Kjensli advokat Arve Ringsbye advokat Håkon Marius Skaue Svendsen)
T	(advokat Petter Bonde advokat Stian Bergersen Mæland advokat Hanne Pentzen)
U	(advokat Randulf Schumann Hansen advokat Magnus Brekke Svanberg)
V	(advokat Sidra Sahar Bhatti advokat Thomas Klevenberg)
W	(advokat Tor Even Gjendem advokat Victoria Holmen)
X	(advokat Torgeir Tønsager Falkum advokat Øystein Ola Storrvik)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder lagmannsrettens beslutning om at påtalemyndigheten skal søke å innhente de fornærmedes kontoutskrifter i den såkalte Lime-saken.
- (2) Ankeforhandling i saken (sak 18-102939AST-BORG/01) er berammet i lagmannsretten fra 3. september 2019. Det er satt av ni måneder til saken. Under saksforberedelsen bad advokat Sidra Sahar Bhatti, forsvarer for tiltalte V, påtalemyndigheten om å innhente blant annet kontoutskrifter og opplysninger om pengeoverføringer for samtlige fornærmede. Advokat Arve Ringsbye, forsvarer for tiltalte S, sluttet seg siden til begjæringen. Påtalemyndigheten avsto anmodningen, og saken ble forelagt lagmannsretten for avgjørelse under henvisning til straffeprosessloven § 266, jf. § 265.
- (3) Borgarting lagmannsrett gav delvis medhold i begjæringen ved beslutning 13. august 2019. Beslutningen hadde slik slutning:

«1. Påtalemyndigheten pålegges å søke å innhente kontoutskrifter for perioden fra 2015 og fram til 13. august 2019 tilhørende:

- J
- I
- H
- K
- G
- D
- E

- C
- F
- B
- A
- L

Det samme gjelder valutatransaksjoner til eller fra de samme personene i den samme perioden.

2. For øvrig forkastes begjæringen om bevisinnhenting.»

- (4) *Påtalemyndigheten* har anket beslutningen. Det er i korte trekk anført at en utlevering i samsvar med beslutningen vil krenke de fornærmedes rett til privatliv, jf. Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8. I den forbindelse er det særlig vist til at beslutningen gjelder utlevering av omfattende opplysninger av privat karakter, og at det er for usikkert om det som skal utleveres vil få slik betydning som bevis at utleveringen kan forsvares. Påtalemyndigheten har videre gjort gjeldende at det følger av EMK artikkel 13 og Grunnloven § 89, jf. § 92, at beslutningen må kunne ankes selv om den etter ordlyden i straffeprosessloven § 266 ikke kan ankes.

- (5) Påtalemyndigheten har nedlagt slik påstand:

«Prinsipalt: Forsvarers begjæring om innhenting av kontoutskrifter og valutatransaksjoner tilhørende de fornærmede i saken for perioden 2015 – 2019 tas ikke til følge.

Subsidiært: Lagmannsrettens beslutning oppheves.»

- (6) *Sakens fornærmede* har sluttet seg til anken, og har også erklært selvstendig anke. De har i likhet med påtalemyndigheten i hovedsak gjort gjeldende at beslutningen vil være en krenkelse av retten til privatliv, og at det er nødvendig å få anken prøvet for å forhindre dette.
- (7) De fornærmede har nedlagt samme påstander som påtalemyndigheten.
- (8) Tiltalte S har i korthet anført at opplysningene som beslutningen gjelder, vil ha betydning for skyld- og straffespørsmålet. Han bestrider at utleveringen vil innebære noen konvensjonskrenkelse overfor de fornærmede.
- (9) S har nedlagt prinsipal påstand om at ankene må avvises, subsidiært at de må forkastes.
- (10) Tiltalte R har anført at opplysningene kan ha betydning som bevis, og slutter seg til lagmannsrettens vurdering om at hensynet til de fornærmedes privatliv ikke kan være avgjørende. Han har nedlagt påstand om at anken forkastes.
- (11) For øvrig har flere forsvarere kort uttalt seg om ankene og anført at straffeprosessloven § 266 stenger for anke.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at ankene gjelder en beslutning fattet av lagmannsretten i medhold av straffeprosessloven § 266, jf. § 265. Sakens parter for lagmannsretten var påtalemyndigheten og de tiltalte. Pålegget i slutningen retter seg mot påtalemyndigheten, og gir ikke grunnlag for bruk av tvangsmidler overfor de fornærmede. Dette pålegget innebærer etter sin ordlyd at påtalemyndigheten må spørre de fornærmede om de frivillig vil bidra til fremleggelse av kontoutskrifter og dokumentasjon av valutatransaksjoner. Av § 266 første ledd tredje punktum fremgår at rettens avgjørelse ikke kan ankes.

- (13) Dersom de fornærmede ikke frivillig medvirker til slik dokumentfremleggelse, må lagmannsretten ta stilling til om det skal utferdiges utleveringspålegg rettet mot dem, eventuelt deres bankforbindelser, jf. straffeprosessloven § 210. Avveiningen mellom hensynet til sakens opplysning og de fornærmedes rett til privatliv etter EMK artikkel 8 vil stå sentralt ved denne vurderingen. Et utleveringspålegg er gjenstand for anke, jf. straffeprosessloven §§ 377 og 378 nr. 3.
- (14) Ankene må etter dette avvises.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Ankene avvises.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Erik Møse
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)